

DZELZCEĻA NOZARES ĢENERĀLVIEŅOŠANĀS

Šī ģenerālvienošana ir dzelzceļa nozares darba koplīgums saskaņā ar LR Darba likuma 18.panta 2.daļu un ir noslēgta starp biedrību „Latvijas Dzelzceļa nozares darba devēju organizācija” un Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrību kā darbinieku pārstāvi, lai nodrošinātu dzelzceļa transporta stabilu un efektīvu funkcionēšanu, nozares attīstību un nozarē nodarbināto sociālo aizsardzību.

Biedrība „Latvijas Dzelzceļa nozares darba devēju organizācija” (reģistrācijas numurs - 40008068887) valdes priekšsēdētāja A.Zorgevica personā (turpmāk tekstā – *LDzDDO*), no vienas puses, un Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība (reģistrācijas numurs - 40008044272) priekšsēdētāja S.Semjonova personā (turpmāk tekstā - *LDzSA*), no otras puses, abas kopā turpmāk sauktas *Puses*, labprātīgi noslēdz šādu ģenerālvienošanos:

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- 1.1. Ģenerālvienošana ir saistoša visiem uzņēmumiem, kuru darbība ir saistīta ar dzelzceļu vai dzelzceļa transporta funkcionēšanu, jo *LDzDDO* – nodarbina vairāk par 50% nozares darbinieku vai viņu preču apgrozījums vai preču apjoms ir vairāk nekā 60 % no nozares preču apgrozījuma vai pakalpojumu apjoma (DL 18.panta 4.daļa).
- 1.2. Ģenerālvienošana nosaka *Pušu* minimālo saistību un garantiju apjomu, ko var papildināt darba koplīgumos (turpmāk tekstā - *Koplīgums* attiecīgā locījumā), kuri noslēdzami starp darba devēju un *LDzSA*. *Koplīgumos* tiek iestrādātas normas, kuras nosaka darbinieka sociālās garantijas.
- 1.3. *LDzDDO* atzīst *LDzSA* kā vienīgo darbinieku pārstāvi konsultācijās ar darba devējiem darba, sociālos un ekonomiskos jautājumos.
- 1.4. *LDzDDO* vienojas ar *LDzSA*, ka šīs ģenerālvienošana nosacījumi un saistības, tiek pārmantotas reorganizējot dzelzceļa nozares uzņēmumus, mainoties to komersanta veidam vai uzņēmuma pārejas gadījumā citai personai.
- 1.5. Ģenerālvienošana darbības laikā *Pusēm* savstarpēji vienojoties tajā var iekļaut grozījumus un papildinājumus, un tie stājas spēkā kārtībā, kāda noteikta, lai ģenerālvienošana stātos spēkā.
- 1.6. *Puses* veido ģenerālvienošana darba grupu (turpmāk tekstā - *Darba grupa*), kurā ir iekļaujami septiņi pārstāvji no katras puses un kuras mērķis ir sekot ģenerālvienošana saistību izpildei, izskatīt priekšlikumus ģenerālvienošana grozījumiem, kā arī ar ģenerālvienošana izpildi saistītus strīdus. *Darba grupa* pēc nepieciešamības sagatavo viedokli par izskatāmiem jautājumiem pušu lemttiesīgo institūciju lēmumu pieņemšanai.
Darba grupas sēdes notiek pēc nepieciešamības.

2.VIENOŠANĀS PAR SADARBĪBU SOCIĀLĀS PARTNERĪBAS JOMĀ

2.1. *Puses* atzīst sociālo dialogu kā sadarbības un konsultāciju mehānismu starp darba devējiem un *LDzSA*, savstarpējo konsultāciju un informēšanas nepieciešamību, risinot jautājumus vai pieņemot lēmumus, kas var būtiski ietekmēt uzņēmumu ekonomisko stāvokli vai darbinieku sociālekonomiskās intereses.

Sociālā dialoga pamatprincipi ir sociālo partneru brīvprātīga sadarbība, atklātums un autonomija. Galvenās sadarbības formas: informēšana un konsultēšanās, pārrunas un vienošanās, kopīgas pozīcijas izstrādāšana, kopīgi projekti.

2.2. *Puses* vienojas, ka Darba likumā, šajā ģenerālvienošanās un *Koplīgumos* minētās konsultācijas tiks organizētas kā sarunas starp darba devēju un *LDzSA* pilnvarotiem pārstāvjiem vai institūcijām, kuras iepriekš saskaņotas un kuru gaitā puses var iesaistīt nepieciešamos speciālistus un sniegt priekšlikumus par konsultāciju tematu. Sarunas tiek protokolētas un lēmumi tiek pieņemti pusēm vienojoties.

2.3. *Puses* apņemas izskatīt savstarpējo korespondenci saprātīgā termiņā, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no korespondences saņemšanas, ja likumdošanā konkrēta jautājuma izskatīšanai nav paredzēti īsāki termiņi.

2.4. *Puses* vienojas, ka *Koplīgumos* (to pielikumos), ņemot vērā LR normatīvos aktus un darba devēju ekonomisko stāvokli, noteiks:

2.4.1. darba samaksas organizācijas principus, t.sk.:

2.4.1.1. piemaksu par papildus darbu;

2.4.1.2. piemaksas piešķiršanas kritērijus, kārtību un apmēru darbiniekiem, kuri veic ar īpašu risku saistītu darbu;

2.4.1.3. piemaksu par nakts darbu, virsstundu darbu un darbu svētku dienās;

2.4.1.4. kompensējošas piemaksas, pieprasot obligāto tehnisko mācību vai citu darba devēja rīkoto pasākumu apmeklējumu darbinieka atpūtas laikā;

2.4.1.5. vienreizējo prēmiju (t.sk. sakarā ar jubilejām) piešķiršanas kārtību.

2.4.2. darba aizsardzības organizācijas principus, t.sk.:

2.4.2.1. kārtību un normas, saskaņā ar kurām darbinieki tiek bez maksas nodrošināti ar darba apģērbiem, darba apaviem, citiem individuālās aizsardzības līdzekļiem;

2.4.2.2. kārtību, kādā Darba aizsardzības likumā noteiktās tiesības un pienākumus var īstenot arodbiedrības uzticības personas;

2.4.3. darba un atpūtas laika organizācijas principus, t.sk.:

2.4.3.1. pušu konsultēšanās mehānismu izstrādājot vai grozot Darba kārtības noteikumus un darba normas;

2.4.3.2. pušu konsultēšanās mehānismu ieviešot diennakts darbu vai summēto darba laika uzskaiti, vai mainot to nosacījumus;

- 2.4.3.3. ikgadēju apmaksātu papildatvaļinājumu par darbu īpašos apstākļos, kuri saistīti ar paaugstinātu risku darbinieku drošībai vai veselībai, piešķiršanas kritērijus, nosacījumus un kārtību;
- 2.4.3.4. kārtību par mācību atvaļinājumu piešķiršanu darbiniekiem, kuri, nepārtraucot darbu, mācās izglītības iestādē, kas saistīta ar profesionālā darba veikšanu;
- 2.4.3.5. kārtību un nosacījumus par atvaļinājumu bez darba algas saglabāšanas piešķiršanu darbiniekiem;
- 2.4.3.6. kārtību, kādā darbiniekam piešķir un apmaksā laiku jauna darba meklēšanai;
- 2.4.4. kārtību un nosacījumus par darbinieku obligāto veselības pārbažu organizēšanu un ar viņam saistīto izdevumu kompensāciju;
- 2.4.5. materiālās palīdzības sniegšanas nosacījumus;
- 2.4.6. ievērojot Latvijas Republikas normatīvos dokumentus, piemaksas pie atvaļinājuma vai līdzvērtīgas piemaksas piešķiršanas kārtību un to apmēru, kā arī nosacījumus par papildus atvaļinājuma piešķiršanu par darba stāžu;
- 2.4.7. darbinieku tiesības atsaukt darba uzteikumu;
- 2.4.8. darbinieku apdrošināšanas principus;
- 2.4.9. šajā ģenerālvienošana 3., 4. un 5. sadaļā iekļautās garantijas.

2.5. DARBA DEVĒJI:

- 2.5.1. slēdz ar *LDzSA Koplīgumus* - uz termiņu, kas nav īsāks par trim gadiem, par pamatu ņemot jau esošos *Koplīgumus* un ievērojot uzņēmumu tradīcijas;
- 2.5.2. pēc *LDzSA* pieprasījuma sniedz *LDzSA* informāciju par darba devēju uzņēmumu un to struktūrvienību ekonomisko un sociālo stāvokli;
- 2.5.3. pieaicina *LDzSA* pilnvarotos pārstāvjus uz darba devēju uzņēmumu valdes, padomes, akcionāru vai dalībnieku sapulces vai citu izpildinstitūciju vai lēmēj institūciju sēdēm, kurās tiks izskatīti jautājumi, kas var skart darbinieku intereses, it īpaši jautājumi, kas var būtiski ietekmēt darba samaksu, darba apstākļus un nodarbinātību uzņēmumā, savlaicīgi iesniedzot tiem šajos jautājumos izskatāmos darba materiālus;
- 2.5.4. iepriekš pusēm vienojoties, atļauj *LDzSA* pasākumu organizēšanai izmantot darba devēja telpas;
- 2.5.5. pēc *LDzSA* biedra lūguma bez papildu samaksas veic *LDzSA* biedru naudas un apdrošināšanas prēmiju par kolektīvo apdrošināšanas programmu, kas ir saskaņotas starp *LDzSA* un darba devējiem, ieturēšanu un pārskaitīšanu *LDzSA* norādītajā kontā;
- 2.5.6. pēc *LDzSA* biedra lūguma bez papildu samaksas veic darba samaksas, paju, apdrošināšanas prēmiju un citu maksājumu ieturēšanu un pārskaitīšanu krājaizdevu sabiedrībai "Dzelzceļnieks KS" un apdrošināšanas sabiedrībām, ņemot vērā kolektīvās strādājošo *LDzSA* biedru apdrošināšanas programmas, aizdevumu, uzkrājumu un citus līgumus, kas ir kopīgi saskaņoti starp *LDzSA* un darba devējiem;

- 2.5.7. nepieļauj individuālos darba līgumos noteikumus, kas tieši vai netieši ietekmē darbinieka brīvas izvēles tiesības būt par *LDzSA* biedru;
 - 2.5.8. pieņemot darbā jaunu darbinieku, iepazīstina viņu ar šo ģenerālvienošanos, *Koplīgumu* un citiem reglamentējošiem dokumentiem. Informē jauno darbinieku par uzņēmumā esošo papildu apdrošināšanas sistēmu;
 - 2.5.9. nodrošina *LDzSA* vēlētām personām, kā arī *LDzSA* darbiniekiem ražošanas un dienesta telpu pieejamību darba laikā arodbiedrības funkciju realizēšanai, iepriekš pusēm vienojoties, ja tas netraucē ražošanas procesu;
 - 2.5.10. saglāba darba vietu (amatu) un vidējo darba algu neatbrīvotajiem *LDzSA* aktīvistiem, ja viņus sūta uz īslaicīgiem arodbiedrības mācību kursiem vai semināriem saskaņā ar kopēju darba devēja un *LDzSA* rīkojumu;
 - 2.5.11. *LDzSA* valdes locekļus, izpildinstitūciju priekšsēdētājus un locekļus, kuri ir nodarbināti pie darba devējiem, pēc darba devēja iniciatīvas var pārcelt uz citu pastāvīgu darbu, atbrīvot no darba, kā arī izteikt tiem piezīmi vai rājjenu, ievērojot vispārīgo kārtību un iepriekš saskaņojot to ar *LDzSA* valdi. Šis nosacījums tiek saglabāts divus gadus pēc arodbiedrības līderu pilnvaru izbeigšanās. Ja *LDzSA* valde nesaskaņo darba devēja iniciatīvu, tā sniedz motivētu atbildi.
 - 2.5.12. iepriekš rakstiski saskaņojot, piešķir papildus vienu brīvo dienu mēnesī, saglabājot vidējo izpeļņu, *LDzSA* valdes locekļiem arodbiedrības pienākumu veikšanai;
 - 2.5.13. savu iespēju robežās apņemas Uzņēmumu gada budžetos paredzēt finansējumu, *LDzSA* sociālo un kultūras pasākumu organizēšanai. Šis finansējums nosakāms, ņemot vērā Uzņēmumā strādājošo *LDzSA* biedru skaitu, un *LDzSA* piešķirtais finansējums tiek izlietots pēc saskaņotas tāmes;
 - 2.5.14. savu iespēju robežās nodrošina *LDzSA* izpildinstitūcijas ar labiekārtotām telpām, kurās arodorganizācija var izpildīt savas sociālā partnera funkcijas;
 - 2.5.15. atbalsta darbinieku profesionālās kvalifikācijas pilnveidi, kas nepieciešama sekmīga darba veikšanai.
- 2.6. *LDzSA*:
- 2.6.1. apkopo un noformē darbinieku priekšlikumus par *Koplīgumiem*, to grozījumiem, kā arī informāciju par ģenerālvienošanas izpildi;
 - 2.6.2. informē darba devējus par *LDzSA* struktūru darba devēju uzņēmumos;
 - 2.6.3. stiprina sociālo dialogu ar darba devējiem, uzskatot, ka jebkurš sarunu ceļā panākts lēmums ir solis uz sociālo mieru un taisnīgumu, kas arī ir sociālā dialoga mērķis;
 - 2.6.4. gadījumos, kad darba devēja pilnvarotā vai amatpersona, veicot savus darba pienākumus, neievēro LR likumdošanas prasības, kā arī šīs ģenerālvienošanas vai *Koplīguma* nosacījumus, nekavējoties informē par šiem faktiem darba devēju vai tā pilnvaroto pārstāvi. Šajos gadījumos

- LDzSA* veic pasākumus, lai novērstu šos pārkāpumus saskaņā ar LR likumdošanu, ģenerālvienošanos un *Koplīgumu*;
- 2.6.5. kopā ar darba devējiem vai to pārstāvjiem pārstāv darbinieku intereses, kad valsts varas vai pārvaldes institūcijās tiek izskatīti vai risināti jautājumi, kas skar vai var skart darbinieku ekonomiskās, sociālās un tiesiskās garantijas;
- 2.6.6. *LDzSA* struktūrvienību sapulces un konferences rīko no darba brīvā laikā. Pasākumus darba laikā organizē tikai, saskaņojot tos ar darba devējiem vai darba devēju pilnvaroto pārstāvi;
- 2.6.7. ir atbildīga par informācijas konfidencialitāti, kas nodota *LDzSA* vai tās pārstāvjiem;
- 2.6.8. Ģenerālvienošanās darbības laikā, kamēr darba devēji izpilda Ģenerālvienošanās un *Koplīgumu* saistības, *LDzSA* rūpējas par tāda sociālā klimata uzturēšanu, kas veicina uzņēmumu uzplaukumu, veic izskaidrošanas darbu, lai nepieļautu nepamatotus streikus, un lai nodrošinātu darba devēju likumīgo prasību ievērošanu un rīkojumu izpildi;
- 2.6.9. apņemas sniegt bezmaksas juridisko palīdzību arodbiedrības biedriem darba un sociālo tiesību jautājumos, palīdzēt risināt konflikta situācijas.

3. VIENOŠANĀS DARBA SAMAKSAS, DARBA UN ATPŪTAS LAIKA JOMĀ

- 3.1. Pilnveidot dzelzceļa nozares uzņēmumos darba samaksas sistēmas. Grozīt vai papildināt darba samaksas sistēmu uzņēmumos tikai pēc darba devēju un *LDzSA* konsultācijām.
- 3.2. Puses atzīst darba samaksas maksājumu prioritāti salīdzinājumā ar citiem maksājumiem.
- 3.3. Puses vienojas paredzēt *Koplīgumos* savstarpējas konsultācijas par darbinieku darba samaksas izmaiņām atbilstoši valsts oficiāli noteiktajam inflācijas līmenim.
- 3.4. Puses vienojas ik gadu izskatīt jautājumu par darba samaksu un tās atbilstību darba tirgus prasībām.
- 3.5. Ja LR Saeima vai Ministra kabinets palielina obligāto sociālo apdrošināšanas iemaksu daļu vai iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas ieturams no darbinieka darba samaksas, kā rezultātā samazinās darbiniekam izmaksājamā darba samaksa, puses vienojas nekavējoties uzsākt sarunas par iespēju kompensēt darbiniekiem radušos darba samaksas samazinājumu.
- 3.6. Darba devēji maksā neatbrīvotajiem arodkomiteju priekšsēdētājiem vidējas dienas algas apmērā, ja viņi, iepriekš informējot darba devēju, veic arodbiedrības funkcijas *LDzSA* struktūrvienībās šādā apjomā:
- 3.6.1. vienu dienu nedēļā, ja arodbiedrības biedru ir vairāk par 200;
- 3.6.2. divas dienas mēnesī, ja arodbiedrības biedru ir no 101 līdz 200;
- 3.6.3. vienu dienu mēnesī, ja arodbiedrības biedru ir no 20 līdz 100.

3.7. Darba devēji, organizējot lokomotīvu brigāžu darba un atpūtas laiku, ievēro Ģenerālvienošanās pielikumā Nr.1 esošo Nolikumu par lokomotīvu brigāžu darba un atpūtas laiku.

4. PAPILDUS VIENOŠANĀS PAR DZELZCEĻA NOZARES DARBINIEKU SOCIĀLĀM GARANTIJĀM.

- 4.1. *Koplīgumos* tiek paredzēti gadījumi, kad darba devējs pēc darbinieka lūguma piešķir papildus atpūtas dienas, maksājot par tām vidējo izpeļņu.
- 4.2. Darbiniekiem, kas piedalījušies Černobiļas AES avārijas seku likvidācijas darbos, piešķirams papildatvaļinājums - divas nedēļas gadā. Kārtējais ikgadējais atvaļinājums piešķirams vasarā, vai, pēc viņu vēlēšanās, citā tiem izdevīgā laikā.
- 4.3. Darba devēji saskaņā ar *Koplīgumu* nosacījumiem darbiniekam izmaksā vienreizēju pabalstu, ja darbiniekam nelaimes gadījuma darbā, vispārējās vai arodsaslimšanas dēļ noteikta invaliditāte un viņš nespēj veikt nolīgto darbu, ko apliecina ārsta atzinums.
- 4.4. *Koplīgumos* paredz svētku un svinību organizēšanu uzņēmumā atkarībā no finansiālā stāvokļa Darba devēja uzņēmumā un, ievērojot piemērojamās tiesību aktus. .
- 4.5. *Koplīgumos* var noteikt kārtību, kas nosaka, kā darbiniekiem tiek kompensēti ceļa izdevumi uz darba veikšanas(izpildes) vietu.
- 4.6. Darba devēji un LDzSA atbalsta biedrības "Dzelzceļa nozares pensionāru organizācija" darbu.

5. VIENOŠANĀS DARBINIEKU APDROŠINĀŠANAS JOMĀ

- 5.1. *Puses vienojas:*
 - 5.1.1. informēt darbiniekus par valsts sociālās apdrošināšanas sistēmu, tās nosacījumiem, garantijām un to izmaiņām, kā arī konsultēt darbiniekus par viņus interesējošiem jautājumiem šajā jomā;
 - 5.1.2. regulāri informēt darbiniekus par konkrētā uzņēmumā strādājošo darbinieku papildu apdrošināšanas sistēmu, kā arī konsultēt darbiniekus par viņus interesējošiem jautājumiem šajā jomā.
- 5.2. *DARBA DEVĒJI:*
 - 5.2.1. *Koplīgumos* paredz kārtību un nosacījumus kā tiek veikta darbinieku veselības apdrošināšana;
 - 5.2.2. *Koplīgumos* nosaka darbinieku papildus pensijas apdrošināšanu, ievērojot LR normatīvos aktus;

- 5.2.3.saskaņā ar *Koplīgumu* nosacījumiem slēdz apdrošināšanas līgumus par darbinieku apdrošināšanu nelaimes gadījumiem, ievērojot LR normatīvos aktus;
- 5.2.4. *Koplīgumos* paredz kārtību, kādā tiek veikta darbinieku dzīvības apdrošināšana.

6. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

- 6.1. Ģenerālvienošanās ir spēkā līdz 2019.gada 08.martam un stājas spēkā ar tās parakstīšanas dienu. Attiecībā uz dzelzceļa nozares darba devējiem, kas nav biedrības ‘‘Latvijas Dzelzceļa nozares darba devēju organizācija’’ biedri, Ģenerālvienošanās stājas spēkā dienā, kad tā publicēta laikrakstā ‘‘Latvijas Vēstnesis’’.
- 6.2. Ģenerālvienošanās ir noslēgta 2 (divos) eksemplāros, un tiem ir vienāds juridisks spēks.
- 6.3. Nav spēkā *Koplīgumu*, darba kārtības noteikumu, kā arī darba līgumu un darba devēja rīkojumu noteikumi, kas pretēji šīs ģenerālvienošanās normām pasliktina darbinieka tiesisko stāvokli.
- 6.4. Visus strīdus, kas saistīti ar šīs ģenerālvienošanās izpildi, atrisina *Pusēm* vienojoties. Ja vienošanās *Pušu* starpā nav panākta, strīdu izskata LR tiesa.

LDzDDO:

Biedrības ‘‘Latvijas Dzelzceļa
nozares darba devēju organizācija’’
valdes priekšsēdētājs
A.Zorgevics

(paraksts)

LDzSA:

Latvijas Dzelzceļnieku un
satiksmes nozares arodbiedrības
priekšsēdētājs
S.Semjonovs

(paraksts)

Rīgā,
2011.gada 07.martā